

«Келісіді»: _____

Әйтеке би білім бөлімінің басшысы:

Б.Д.Сейілханов

« ____ » _____ 2021ж

«Бекітемін»: _____

«Балбұлақ» мектепке дейінгі ұйымының меңгерушісі:

Х.К.Қалжанова

«*28*» *мамыр* 2021ж

«Балбұлақ» мектепке дейінгі ұйымы мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорынының ересек тобына арналған «Әдепті бала» бағдарламасы.

(Вариативтік бағдарлама) 2021-2022 оқу жылы

Тәрбиеші: Г.А.Туремуратова

Қарабұтақ ауылы
2021 жыл

Түсіндірме жазба

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 мамыр №182 бұйрығына, Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі ұйымдарында 2021-2022 оқу жылында тәрбиелеу, білім беру процесін ұйымдастыру туралы әдістемелік нұсқау хатқа сәйкес, осы 2021-2022 оқу жылына ұйымдастырылған. «Балбұлақ» мектепке дейінгі ұйымының педагогикалық кеңесі отырысында «Әдепті бала» бағдарламасы талқыланды, бекітілді. (№1 хаттамасы 27 тамыз 2021жыл)

Балалардың жас ерекшелігі 4 жас. Бағдарлама 36 тақырыпты камтиды, апталық жүктемесі 1 сағат. Бір жыл мерзімге қолдануға құрылған. Оқу қызметінің ұзақтығы- 20-25 минут.

Бағдарламаның мақсаты: Балаларды үлкенді өнеге тұтып, туыстық қатынастарды түсіну, Отанды сүю, рәміздерді құрметтеу, өз елін танып білу, әдептілікке, инабаттылыққа, ізеттілікке, мейірімділікке, бауырмалдылыққа тәрбиелеу. Жақсы әдепті балалардың дамуындағы ең маңызды жағдай қазіргі кезде балабақшадағы балаларды тәрбиелеудегі жан-жақсы мәселелердің бірі, мәдени қарым-қатынас. Балалардың адамгершілік, сыпайылық қасиеттерін дамыту.

Бағдарламаның міндеттері:

- Бағдарлама бойынша танымдық ойлау қабілеттері мен сөздік қорларын дамыту.
- Бағдарламада қамтылған тақырыптарға жеке тоқталып, балаларды адамгершілікке, қайырымдылыққа, мейірімділікке, батылдыққа тәрбиелеу. Кейіпкерлердің жағымды жақтарын үлгі ете отырып сыпайылыққа баулу.
- Бұлбағдарламаның білімділік міндеті-саналылыққа, білімділікке баулу.

Бағдарламаның өзектілігі:

Әдептілік қағидалары мінез-құлық нормасы болып табылады. Ал, мінез-құлық адам бойына сүтпен кіріп, сүйекпен шығатын қасиет. Олай болса, адамды әдептілікке жастайынан баулу қажет. Әуелі бала әдептіліктің не екенін жақсы біліп, ол жайында жеткілікті түсінікке ие болуы қажет. Бала әдептілік туралы дұрыс түсінік пен білімге қанық болғандағана оның нормаларына бой ұсынудың қажеттілігіне көз жеткізеді. Әдеп арқылы жеке адамның арасындағы қадір қасиеті арта түседі. Ол елге осылайша сыйлы болады. «Адам-әдебиеті мен көрікті» деген халық даналығы босқа айтылмаса керек. Осы тұрғыдан алғанда, әр азаматтың өзін-өзі жас ұрпақ алдында жақсы, ұнамды әдеби жағынан көрсете білуге ұмтылып, оны жақсылыққа, адамгершіліктің жоғары қасиеттеріне баулу, болашағымызға сенімді болу деген сөз.

Туыстық әдептілік-туысқан арасындағы қарым-қатынас. Ата-ананың адамгершілік бейнесі-балаларды әдептілікке тәрбиелеу ісіндегі негізгі көз. Туыс адамдар бір-біріне сыйластықпен қарау керек, себебі олардың арасындағы қатынас бүкіл сол отбасының қатынасының айғағы деп есептеледі. Олар бір-біріне кешірімшіл, бір-бірінің қателерін түзеп, дұрыс бағыт сілтеуші болулары керек. Үлкені кішісін, кішісі үлкендеріне әдептіліктанытып, сыйластық қатынасын көрсету керек. Ата-ана да қателесетін, жаңылысатын, ағаттық жіберетін кездері де болады. Әдепті бала ондай кезде зіркілдеп, дауыс көтеріп шыға келмейді, ал үлкенді балағаттау-бала тұрмақ жасы кіші адамның ісі емес. Үлкендердің әлде қалай істеген ісі, сөзі жанына қатты батса да, сабыр етіп, өзінді әлпештеп өсіргенін есіңе түсіруің, кешірімді болуың міндет. Ұл-қыз әдептілігінің негізі, ата-ананы риза қылып, үнемі алғыс батасынанып, сонда ғана үлкендердің мерейі көтеріліп, ұл-қыздардың өркені өспек. Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының оқу тәрбие үлгісіне- жастағы балаларға арналып құрылған «Әдепті бала» бағдарламасында балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, балаларға «Әдептілік, әдемілік» туралы айту, түсіндіру. Бала өзі көріп, өсіп келе жатқан ортадан тек жақсы қасиеттерді ғана бойына сіңіре білуі қажет. Сонымен қатар бала қоршаған ортада өзін ұстай білуі керек.

Педагогикалық мақсаттылығы:

Әдептілік пен тәрбиелілік әдіс-тәсілдер арқылы баланың әдептілікке, жақсылыққа, адамгершілікке баулу. «Әдепті бала – арлы бала, әдепсіз бала – сорлы бала» - деп мақалда айтылғандай тәрбиеленушілерді әдептілікке үйрету. Әдепті, тәртіпті болуға қалыптастыру. Бала бойына бауырмалдықты, татулықты, ауызбіршілікте болуды қалыптастыру. Білімділік, дамытушылық, тәрбиелілік дағдыларын бала бойына сіңіру. Қазақ мақал- мәтелдері, нақыл сөздерін пайдалана отырып әдептілікке, сыпайылыққа тәрбиелеу. Елін, жерін сүйетін ұлтжанды азамат, әдепті бала болуға қалыптастыру.

Күтілетін нәтиже:

- Өздерін қоғамдық жерлерде ұстай білуге және көмек көрсетудағдылары қалыптастырады;
- Бағдарламаны игеріп баланың алған білімін нығайту үшін жағдайлар жасалады;
- Балалар арасында бауырмалдылық, бір-біріне деген сыпайылықты қалыптастыру;
- Үлкендерге құрмет, кішіге ізетті болуды қалыптастыру;
- Балаларың жаңа жағдайға үйренуі және қиыншылықты жеңе білуіне көмектесу.

«Әдепті бала» бағдарламасының әдістемелік және техникалық жарақтандыру

Тақырыбы	Білім беру процесінің ұйымдастыру тәсілдері мен әдістері	Дидактикалық материалдар	Техникалық жабдықталуы	Қорытынды
«Әдепті бала»	Балалармен бірге «Әдепті бала» қандай бала болу керектігін көрнекілік құралдармен түсіндіру. Сұрақ –жауап , мақал-мәтел, нақыл сөздер. Дидактикалық ойын: «Амандасу түрлері». Балалармен әңгімелер мен пікірталастар «Менің асыл әжем, ардақты атам».	Көрнекілік құралдар: туыстық атауларға байланысты суреттер, ұстаздардың суреттері.	Проектор Компьютер Фланелеграф тақтасы.	Бала әдептілікті үйреніп, үлкеге – құрмет көрсетеді, кішіге – ізет көрсетеді. Балабақшада құрдастарымен тату ойнауға қалыптасады.

Бағдарламаның іске асыру нысандары мен әдістері

№	Тақырыбы	Бағдарламалық міндеттер	Бағдарламаны іске асыру нысандары	Бағдарламаны іске асыру әдістері
1	«Сәлеметсіңбе тобым!»	Топтағы арнайы бұрыштарды, бөлмелерді, заттарды атай білуге үйрету, жекеше, көпше түрде атай білуге жаттықтыру. Ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	№1 демонстрациялық материал, №1 үлестірмелі материалдар жинағы., топ, бөлме, кереует.	Д/о: «Сиқырлы суреттер» Өлең оқу. Е.Өтетілеуұлы
2	«Қонжық» Балабақшасымен танысайық	Балалардың сөздік қорын байыту. Балабақша қайда орналасқаны, қандай екені туралы әңгімелеуді үйрету. Байланыстырып сөйлеуге жатықтыру.	Күз мезгілінің құбылыстарының суреті, күн, ертегі бейнесінің қиынды суреттері, слайдтан ертегілер көрсету.	Д/о: «Бұл қай ертегі» Үш аю, бауырсақ, маша мен аю, үйшік т.б. қиынды суреттерді құрастырады.
3	«Балабақшаға саяхат»	Балабақша ішіндегі арнайы бөлмелерді атай білу. Балабақша қызметкерлерімен таныстыру, құрметтей білуге тәрбиелеу.	Балабақша ішіндегі арнайы бөлмелердің көрікті суреттері. «Саяхат» ұйымдастыру, көрсету, сөздік жұмысын жүргізу, сұрақ-жауап, сөздік ойын, дид. ойындар.	Д/о: «Ғажайып жұлдызша» «Біз саяхат жасаймыз»
4	«Үлкенге құрмет, кішіге ізет»	Балабақша қызметкерлері аты-жөні туралы әңгімелеу мамандық атауларын дұрыс атай білуге үйрету.	Дәптер, оқулық, себет, гүлдер, үлкен және кіші ағаш суреттері, ақ қағаздар, жүрекшелер.	Әңгімелесу Д/о: «Не істеуге болмайды?»
5	«Ғажайып дүнне»	Ойыншықтарды атай білу, шағын өлеңді жаттай білуге үйрету, сөздік қорларын молайту, есте сақтау қабілеттерін арттыру	Жұмбақ жасыру. Мақал мәтел оқу.	Д/о: Әңгімелеу сұрақ жауап
6	«Ойыншақтар әлемі»	Ойыншықтарды атай білу, шағын өлеңді жаттай білуге үйрету, сөздік қорларын молайту, есте сақтау қабілеттерін арттыру	Ойыншықтар, сиқырлы қорапша резеңкеден, пластмассадан, ағаштан, матадан..	ғажайып сәт, жұмбақ жасыру, сұрақ-жауап, әңгімелету, өлең оқу, ойын ойнату. Д/о. «Көңілді ойыншықтар»
7	«Менің сүйікті ойыншығым»	Сөздік қорларын байытып, тіл байлығын жетілдіру, байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру, тілге тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру.	әр-түрлі ойыншықтар, тапсырмалар, суреттер.	Ғажайып сәт, сипаттау, көрнекіліктер, практикалық, әңгімелеу.
8	«Ойыншығымды	Балаларды сәбилік шағынан қарапайым еңбек	Жұмыс дәптері, түрлі-түсті	Сөздік, көрнекілік, ойын, сұрақ-

	мәпелеймін»	дағдыларына баулап, еңбек көзқарастарын қалыптастыру, еңбекті бағалай білуге үйрету.	қарындаштар, құрастыруға арналған материалдар.	жауап
9	Сюжеттік рөльдік ойын «Ойыншық Дүкені»	Өздерінің ойыншықтарын айта білуге үйрету. Сыпайылық, әдептілік қасиеттірді бойына сіңіру.	Үлестірмелі материалдармен жұмыс.	Д/о: «Ойыншық дүкені» «Дүкендегі кезек» дидактикалық ойыны.
10	«Тазалықты сүйеміз»	Өз денсаулығын ұқыпты қарау, салаутты өмір салтының қажеттілігі туралы түсінік беріп сөздік қорларын байыту, нақыл сөздерді жатап алуды үйрету.	Суреттер, тіс пастасы, щеткасы, айна, тіс макеті.	көрсету, түсіндіру, әңгімелеу, сұрақ – жауап, сергіту, қорыту.
12	«Тәртіпті бала»	Балаларды алған білімдерін, өмірден жиған азды-көпті тәжірибелеріне сүйенсе отырып, тәртіптеріне, мінез-құлықтарына, жағдайларына қарай бейімдету. Балалардың өз ара қарым-қатынастарын тұрақты қажеттілікке айналдыру.	Интер белсенді тактадан тақырыпқа сай көрнекіліктер көрсету.	Әңгілесу, сұрақ-жауап, дидактикалық, танымдық ойындар.
13	«Сөз басы-сәлем»	Балалардың бойында адамгершілік, әдептілік сезімдерін дамыту. Оларды адалдық, шыншылдық, ізгілік, қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. Ойын жаттығу кезінде құрбыларымен сыпайы сөйлесу, үлкендерді сыйлау дағдыларын қалыптастыру.	Үлестірмелі материал. Мақал мәтелдер жазылған және күн шуағы бар плакаттар, смайликтер.	Бүлдіршіндермен топтық жұмыс.
14	«Қонақ шақыру»	Балаларды адамгершілік, сыпайылық, сезімді тәрбиелей отырып, оларды қонақ күте білуге үйрету. Қазақ халқының қонақ жайлылық дәстүрін түсіндіру.	Ыдыс аяқ заттар туралы сипаттама әңгімені құру іскерліктерін қалыптастыру.	Балаларды ыдыс аяқ заттар топтарын сипаттауға үйрету (ыдыс аяқ: шай ішетін, асханалық, асүй-лік); сөздік қорын жана сөздермен байыту, қолдану аясын түсіндіру.

15	«Сықырлы пішіндер»	Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін қалыптастыра отырып, қарапайым математикалық ұғымдарын бекіту, пішіндерді ажыратып айта білуге, оларды қоршаған ортамен салыстырып, түр – түсін, заттардың көлемін анықтай білуге дағдыландыру.	Ведипроектор, ұнтаспа.	Айналамен таныстыру, тіл дамыту, құрастыру сабағы.
16	«Мейірімділік»	Балалардың бойында мейірімділік қасиетін қалыптастыру. Көмектесу, кішіге үлгі болу, әр нәрсеге ұқыпты қарау, мейірімділік, жанашырлықпен қарауға үйрету, айяу сезімін ояту.	Матадан жасалған жүрекше, гүлдер, күншуағы, слайд.	Д/о: «Күншуақ»
17	«Біз көмекшіміз»	Балаларды еңбекке баулу кезінде іс қимылдарын айта білуге үйрету. Көмекші қолғанат болу қабілеттерін тәрбиелеу, сөздік қорларын молайту, жетілдіру.	Слайд, үлестірмелі материалдар, үлкендердің еңбек етіп жатырған суреттері, үйге қажет құралдар.	Еңбек туралы тақпақтар. Дидактикалық ойын: «Орнын тап».
18	«Менің достарым»	Балалардың бойында бір-біріне деген сыпайлылық, әдептілік, кішіпейілділік қарым қатынастарын сіңіріп, сөздік қорларын молайту, жетілдіру.	Достар тақырыбына арналған суреттер, жыл мезгілдерінің суреттері, баулар, сылдырмақ, ұялы телефондар, доп, гүлдер, коңырау, дабыл, қағаз, кубик, мозайкалар тақтайшасымен құрастыру	көрсету, түсіндіру, сұрақ-жауап алу, әңгімелесу, бой сергіту, ойындар.
19	«Менің жақындарым»	Балаларды өз отбасы туралы әңгімелей білуге үйрету. Сұрақты түсініп жауап беруге дағдыландыру.	Бауырлары, аға апалары, қарындас іні туралы суреттер көрсету.	Тума туыс туралы өлеңдер оқу. Тақырыпқа сай видеоролик көрсету.
20	«Ата мен әже өсиеті»	Отбасындағы қадірліде құрметті атасымен әжесі туралы әңгімелей білуге үйрету. Оларға деген сүйспеншілік сезім туралы айта білуге тәрбиелеу.	Ата – әже суреттері. Үлкендерді құрметтеу туралы үлгі суреттер.	Әңгімелеу, түсіндіру, амандасу, мадақтау және қортындылау.
21	«Әке асқар тау ана мөлдір бұлақ»	Сөздік қорларын молайту, сөйлеу дағдыларын, қалыптастыру, сұраққа түсініп жауап беруге жаттықтыру.	Суреттер, плакатқа жазылған нақыл сөздер.	Түсіндіру, сұрақ-жауап. Д/о: «Шуақ шашу»
22	«Еңбек түбі береке»	Отбасындағы еңбек туралы демалыс күндері туралы әңгімелей білуді үйрету, сөздік қорды байыту, шағын әңгіме құрауға дағдыландыру.	Сурет түрінде бейнеленген мақал-мәтелдер суреттері.	Әңгімелу, түсіндіру, мадақтау, қортындылау.

23	«Сүйікті Отаным»	Балалардың сөздік қорын молайту, сөйлем құрай білуді үйрету, тіл мәдениетін жетілдіру. Отанға деген сүйіспеншілікті арттыру.	Отан туралы суреттер, слайдтар даярлау.	Шаттық шеңбер, жұмбақ жасыру, сұрақ-жауап, т.б.
24	«Мемлекеттік рәміздер»	Балаларды мемлекеттік рәміздерімен таныстыру. Сөздік қорларын байыту, есте сақтау және ойлау.	Видеороликтер көрсету, ҚР рәміздерінің суреттері.	Түсіндіру, әңгімелу, сұрақ-жауап.
25	«Желбірейді көк байрақ»	Еліміздің туын сипаттай білуге, байланыстырып сөйлеуге үйрету. Тақпақтар жаттау, ынталандыру.	ҚР рәміздері.	Әңгімелесу, өлең жолдарын қайталау, рәміздерді атап айту.
26	«Елдігімнің белгісі»	Еліміздің елтаңбасын сипаттай білу. Байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Тіл мәдениетін жетілдіру.	Видеоролик көрсету.	Әңгімелу, түсіндіру, мадақтау.
27	«Достығымыз жарасқан»	Достықтың тірегі болған отанымыздың көп ұлттылығын, ұлттар ынтымақтастығын ұғындырып, түсіндіру. Сөздік қорларын жетілдіру. Отанына деген сүйіспеншілігін арттыру.	Қуыршақтар, ұлттық киімдердің суреттері.	Дидактикалық ойын «Кімнің көйлегі» «Қай ұлттың бас киімі» Дидактикалық жаттығуы «Шынжырды толтыр»
28	«Қазақстан қалаларына саяхат»	Қазақстанның орталық қалаларын атай білуге үйрету. Тілге тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру, сөздік қорларын байыту. Туған өлкесін тани білу, мақтаныш сезімдерін ояту.	Қалалардың туралы слайд көрсету.	Сөздік, көрнекілік, ойын, практикалық.
29	«Туған өлкем»	Балаларды өз қаласының көрікті жерлерін атай білуге талаптандыру, тіл мәдениетін жетілдіріп, мақтаныш сезімін ұялату.	Туған жеріміздің көрнекі жерлерінің суреттері.	Суретпен жұмыс, сергіту сәті, қортындылау.
30	«Қазақ батырлары»	Балаларды қазақ батырлармен таныстыру, рухани байлығын арттыру, ерлігі мәңгі өшпес батыр аталардың есімдерін жатқа білуге бейімдеу.	Қазақ батырлары туралы мультфильмдер көрсету.	Мақал-мәтелдер, өлең жолдарын оқып беру.
31	«Өмірімнің бір күні»	Күн тәртібін әңгімелей білуге жаттықтыру, тілін ұстарту, сөздік қорларын молайту.	Күн тәртібінің суреттері.	Әңгімелесу, сұрақ-жауап.

		сөлеу белсенділігін жетілдіру.		
32	«Деніміз сау болсын»	Балаларды салауатты өмір салтымен таныстырып, сөз байлығын кеңейту, дене тәрбиесі туралы әдеби шығармалар қолдану	Плакаттар, суреттер, қанатты сөздер, мақтау қағаздары, балық, моншак, күрсау, доп.	Сұрақ-жауап, әңгімелесу,
33	«Әдепті балаларлы бала»	Балаларды кішіпейілділікке, үлкендерді сыйлауға, көмектесуге үйрету, жақсы қасиеттерді бойына сіңіріп, жаман қасиеттерден жирену сезімін дамыту. Адам бойындағы ұнамды, ұнамсыз қылықтарды айыра отырып әдеп әліппесін бойына дарыту, тіл байлығын, таным белсенділігін арттыру.	Жақсы мен жаманды ажырата білу суреттері. Слайд.	Д.О. «Отбасы» сыйлықтар.
34	Адамгершілік - айнасы»	Кішіпейілділік, тазалық, әдептілік, көмек беру, достық, жақсылық, ар-ұят, қызмет ету, имандылық, инабаттылық, елін, жерін сүю – адамгершіліктің басты ұстанымдары екенін ұғындыра отырып, оқушылардың бойына адамгершілікті сіңіру.	Интербелсенді тақта, слайд.	Әңгімелесу, түсіндіру, әңгімелу, сұрақ-жауап.
35	«Менің сүйікті балабақшам»	Балабақшаға деген сүйіспеншілігін дамыту, өзін балабақша ұжымының мүшесі екенін санасына сіңірі достық қарым-қатынас сезімдеріне тәрбиелеу	Қуыршақтар, ғажайып қорап пен сиқырлы сандықша. Балабақшаға байланысты суреттер.	Әңгімелу, сұрақ-жауап. Дактикалық ойын: «Құралдарды ажырат»
36	«Табиғатты аялайық!»	Балалардың табиғатты аялау туралы түсініктерін кеңейту. Туған жерге деген сүйіспеншілігін дамыту. Табиғатты аялауға тәрбиелеу. Табиғатқа деген қарым-қатынасын дамыту оны сүюге тәрбиелеу.	Тақырып бойынша суреттер, видео – слайд, теледидар.	ТРИЗ әдісі, саяхат, әңгіме, түсіндіру, көрсету, сұрақ – жауаптар.
		Барлығы	36 сағат	

Перспективалық жоспар

№	Тақырыбы	Сағат саны
1	«Сәлеметсіңбе тобым!»	1
2	«Қонжак» балабақшасыментанысайық	1
3	«Балабақшаға саяхат»	1
4	«Үлкенге құрмет,кішіге ізет»	1
5	«Ғажайып дүние»	1
6	«Ойыншақтар әлемі»	1
7	«Менің сүйікті ойыншығым»	1
8	«Ойыншығымды мәпелеймін»	1
9	Сюжеттік рөльдік ойын «Дүкен»	1
10	«Тазалықты сүйеміз»	1
11	«Әдептілік әдемілік»	1
12	«Тәртіпті бала»	1
13	«Сөз басы-сәлем»	1
14	«Қонақ шақыру»	1
15	«Сиқырлысөздер»	1
16	«Мейірімділік»	1
17	Біз көмекшіміз»	1
18	«Менің достарым»	1
19	«Менің жақындарым»	1
20	«Ата мен әже өсиеті»	1
21	«Әке асқар тау ана мөлдір бұлақ»	1
22	«Еңбек түбі береке»	1
23	«Сүйікті Отаным»	1
24	«Мемлекеттік рәміздер»	1
25	«Желбірейді көк байрақ»	1
26	«Елдігімнің белгісі»	1
27	«Достығымыз жарасқан»	1

28	«Қазақстан қалаларына саяхат»	1
29	«Туған өлкем»	1
30	«Қазақ батырлары»	1
31	«Өмірімнің бір күні»	1
32	«Деніміз сау болсын»	1
33	«Әдепті бала- арлы бала»	1
34	Адамгершілік - айнасы»	1
35	«Менің сүйікті балабақшам»	1
36	«Табиғатты аялайық!»	1
Барлығы		36 сағат

Қолданылған әдебиеттер:

1. Ж.Кенжалиев «Әдептілік әдемілік». «Аруна» 2004ж.
2. «Бөбектерге байғазы» хрестоматиясы. 2006ж.
3. «Бала және балабақша журналы». 2007-2010ж.
4. «Балапан журналы» 2007-2010ж.
5. Жаманбалинов М. Дүйсенбиев Ә. Қазақ балалар әдебиетінің кітапханасы 2001ж.
6. Жүсіпов Д. «Аруна баспасы» көркем әдебиет 2013ж.
7. Завязкин О.В. «Игря, развиваем» 2006ж.
8. Катаева Л.И. «Коррекционно-развивающие занятия в Д.О. Москва» 2015ж.
9. Кел, балалар ойнайық. Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министірлігі. Тіл комитеті. Алматы Арда.2006ж.
10. Көркем әдебиет. Алматы кітап 2006ж.
11. Қайнар мектепке дейінгі балаларды балабақша жағдайында оқыту, тәрбиелеу және дамыту бағдарламасы. Алматы Арда 2006ж.
12. Отбасы және балабақша журналдары 2005-2010ж.
13. Өтетілеу Е. «Жаттамақ» 2001ж.

